

Stappenplan opzetten astma-spreekuur

In dit document wordt de werkwijze uitgeschreven in 6 stappen naar een gestructureerd spreekuur voor patiënten met astma.

- Stap 1 Registratie inkaarten
- Stap 2 Organiseren
- Stap 3 Informeren
- Stap 4 Uitvoeren
- Stap 5 Registreren in het HIS
- Stap 6 Follow up en bewaking van de follow up

Stap 1 – Registratie inkaarten

Breng de patiënten in kaart. Via het dashboard van VIP Calculus kun je de *Astma patiëntenlijst*, ook wel rapport genoemd, aanvragen en inzien. We verwijzen we je naar de [VIPLive Academie](#) voor de handleiding.

In dit rapport krijg je een overzicht van geïnccludeerde patiënten met R96 of R96.02, die aan de inclusiecriteria voldoen. Er is ook een werkblad *patiëntenlijst exclusie astma*, van wie je kunt zien welke registraties ontbreken om te kunnen includeren of aan te vullen met hoofdbehandelaar en deelname ketenzorg.

De inclusie- en exclusiecriteria astma kun je vinden op de website bij zorgprogramma astma.

Er zijn 3 categorieën om te registreren:

- a. Hoofdbehandelaar = specialist. Vul in het astmaprotocol deze uitslag als meetwaarde in. Registratie is gereed en protocol kan worden opgeslagen. Pas de episodetitel aan naar 'astma spec.'
- b. Hoofdbehandelaar = huisarts. De patiënt neemt geen deel aan de ketenzorg: registreer hoofdbehandelaar huisarts en 'geen deelname ketenzorg' en noteer de reden. Registratie is gereed en kan worden opgeslagen. Pas de episodetitel aan naar 'astma HA geen KZ'
- c. Hoofdbehandelaar = huisarts. De patiënt neemt deel aan ketenzorg: registreer hoofdbehandelaar huisarts en deelname ketenzorg 'ja'.

Stap 2 – Organiseren

Een voorwaarde om deel te kunnen nemen is de aanwezigheid van een praktijkondersteuner met aandachtsgebied astma. Voor de omvang van het spreekuur wordt het controle advies van de NHG standaard als uitgangspunt genomen. Er van uitgaande dat de patiënten met ernstig astma door de longarts gecontroleerd worden, zijn er per patiënt met astma gemiddeld 1-2 consulten per jaar nodig.

Binnen de DBC valt:

- De zorg van de huisarts
- De zorg van de Praktijkondersteuner
- Spirometrie, zelf beoordeeld en uitgevoerd binnen de praktijk of uitbesteed
- Begeleiding bij stoppen met roken
- Behandeling van een longaanval

Formatie POH

Afhankelijk van het aantal patiënten per praktijk kun je berekenen hoeveel uur POH minimaal nodig is voor het zorgprogramma astma. De formatieberekening vind je op de [website](#) bij de algemene informatie van ketenzorg.

De formatieberekening gaat over de totale zorg voor patiënten met astma in de praktijk door de POH. Gemiddeld komt dit neer op 134 minuten per patiënt per jaar. Het is een gemiddelde afhankelijk van werkwijze, ketenzorgpopulatie en aantal no-show in de praktijk. Het tarief dat de praktijk ontvangt per patiënt is zowel voor de zorg door de POH als de huisarts.

Bij het starten van een nieuw ketenprogramma moet je rekening houden met een extra tijdsinvestering voor het doorlopen van dit stappenplan, het maken van werkafspraken en het opbouwen van het netwerk rondom de praktijk. Denk hierbij aan paramedici die ingezet kunnen worden bij patiënten met astma zoals een diëtist, ergotherapeut, fysiotherapeut, logopedist en longverpleegkundige. Zie het overzicht *verwijzen naar paramedici* op de website bij zorgprogramma astma.

Benodigheden

In de praktijk is er een spreekkamer nodig voor het uitvoeren van het spreekuur. De benodigde materialen moeten aanwezig zijn. Zie de inventarislijst in bijlage 1, onderaan dit document.

Scholing

Ga na of iedereen voldoende is geschoold op het gebied van astma.

Wat tenminste wordt verwacht:

<i>Scholing</i>	<i>Doelgroep</i>	<i>Frequentie</i>
Basis e-learning Stoppen-met-roken-begeleiding	POH	Eénmalig
Verdiepende e-learning Stoppen-met-roken-begeleiding	POH	Doorlopend beschikbaar indien basis e-learning doorlopen is.
Cursus In gesprek over SMR Bijeenkomst (motiverende) gespreksvoering	POH	1 x per 3 jaar
Basiscursus CASPIR Module 1 t/m 5	Huisarts + POH	Eénmalig
Vervolgcurcus CASPIR Module 6	Huisarts + POH	2x per 3 jaar Eén module 6-bijeenkomst per 3 jaar mag vervangen worden door de CASPIR online.
(Interprofessionele) inhalatiemedicatie training	POH	Advies: 1 keer per 2 jaar

Indien de huisarts de spirometrie uitbesteedt hoeft de POH de CASPIR niet te volgen, maar de huisarts met aandachtsgebied COPD/Astma wel.

Wanneer u behoefte heeft aan scholingen anders dan bovenstaande, bijvoorbeeld een basisscholing astma (diagnose en behandeling), SABA overgebruik, overlap astma-COPD of treatable traits, kun je dit tijdens het intakegesprek of achteraf bij de praktijkconsulent aangeven.

Stap 3 – Informeren

Het is van belang de patiënten goed te informeren over het starten van een nieuw ketenprogramma. Je kunt dit schriftelijk per brief doen maar ook mondeling tijdens controleconsulten of bijvoorbeeld via een nieuwsbrief in de praktijk of op de website. Het doel is om de patiënten te laten weten dat de medewerkers in de praktijk bevoegd en kundig zijn om de controles uit te voeren en dat regelmatig met de huisarts wordt overlegd.

Folder

De te includeren patiënten dienen, als zij op het consult zijn, eenmalig geïnformeerd te worden over de ketenzorg middels de folder "Ketenzorg Arnhem". Hierin staat o.a. wat ketenzorg inhoudt, wat de patiënt kan/mag verwachten en welke kosten eraan verbonden zijn. Deze folder staat op de [website](#), maar kun je ook bestellen via het secretariaat van Onze Huisartsen via info@onzehuisartsen.nl of 026 - 389 96 50.

Stap 4 – Uitvoeren

Nu alles georganiseerd is, kun je starten met het uitnodigen van patiënten. Voor een efficiënte praktijkvoering is het van belang dat je de controles goed over het jaar verdeelt. Je kunt dit bereiken door de patiënten niet in één keer uit te nodigen, maar gespreid over het jaar op basis van bijvoorbeeld de geboortemaand. Non-responders zullen moeten worden nabegeld. Je kunt non-responders ook benaderen bij het aanvragen van hun herhaalreceptuur. Volg hiervoor het oproep- en no-show beleid. Deze vindt je op de [website](#) bij ketenzorg.

Stap 5 – Registreren in protocollen en meetwaardenscherm

Om gestructureerd te werken en een goed overzicht te hebben van de actuele situatie, kunt u de verzamelde gegevens geordend registreren in het daarvoor bestemde OH_protocol. Alle gemeten waarden die in het protocol zijn ingevuld komen automatisch in het meetwaardenscherm (diagnostisch dossier).

Overige meetwaarden, zoals bijvoorbeeld longfunctiewaarden komen via een koppeling rechtsreeks in de meetwaardenmodule in het HIS terecht. Ook de digitaal ingevulde ACQ via VIP is terug te koppelen via edifact als meetwaarden.

Meer informatie over de registratie in het HIS kunt u vinden op de website bij zorgprogramma astma.

De vastgelegde gegevens worden ook gebruikt voor de evaluatie van de zorg door Onze Huisartsen.

Stap 6 - Follow up en bewaking van de follow up

Het aantal controles zijn ingedeeld conform NHG standaard. Om de patiënt goed onder controle te houden is een afsprakensysteem aan te bevelen. Adviezen voor het oproep- en bewakingssysteem vindt u op de [website](#) bij zorgprogramma astma.

Bijlage 1: Checklist inventaris astma spreekuur

Astma spreekuur
Gebruiksmaterialen <ul style="list-style-type: none">○ Spirometer (indien spirometrie in eigen beheer)○ Kalibratiespuit○ Bacteriefilters en neusklemmen○ Desinfectans○ Perasafe○ Gezuiverd water○ Weegschaal○ Meetlat○ Incheck Dial G16○ Placebo-inhalatoren volgens formularium in tweevoud, 1 POH, 1 patiënt (te verkrijgen via Onze Huisartsen)○ Minimaal twee voorzetkamers○ Bèta-2-sympaticomimeticum en Ipratropium (<i>aerosol met voorzetkamer voor reversibiliteitstest</i>)
Formulieren/protocollen <ul style="list-style-type: none">○ Boek Protocollaire astma/COPD-zorg is aan te bevelen○ Formularium○ Turflijst inhalatiemedicatie zonder teller (<i>zie website OH</i>)○ Oproep- en no show brieven (<i>zie website OH</i>)○ NHG standaard astma bij volwassenen○ ACQ vragenlijsten○ Protocollen uitvoeren spirometrie, kalibratie, instellingen spirometrie, kwaliteitscontrole en onderhoud spirometer (<i>zie website OH</i>)○ Protocollen inhalatie (<i>zie website OH en inhalatorgebruik.nl</i>)
Voorlichtingsmateriaal <ul style="list-style-type: none">○ Zorgatlas Inhaleren is aan te bevelen○ Inhalatorgebruik.nl○ Begrijpjelichaam.nl○ Kijksluiter.nl○ Thuisarts.nl○ Longfonds○ Overige informatiebronnen: Pharos, LAN, IMIS, CAHAG